

Løsninger

111 smarte sjakktrekk

Oppgave 1: **Ta6+** vinner et tårn
2: **Te3+** vinner et tårn
3: **Db8+** vinner tårnet
4: **Kd4** vinner tårn eller løper
5: **Sxh6#** (sjakk matt)
6: **Dg6#** (ikke Sxh6? Dxh6!)
7: **Dg6#** (f7-bonden er bundet av løperen på a2)
8: **1. Ta8+** Kg7 (eller Kh7) 2. Ta7 og vinner løperen (binding)
9: **1. Kc6!** fanger springeren. Svart må forsøke å forsvare den med 1... Kc8, men etter 2. Tf8+ Sd8+ 3. Kd6 går springeren tapt i neste trekk.
10: **Lf4** vinner tårnet (binding)
11: **Ke4!** blokkerer svarts bonde slik at hvit i de neste trekkene kan spille h7 og h8D og vinne klart med den nye dronningen.
12: **Sb7#**
13: **Sb3#**
14: **La3#**
15: **Db4#**
16: **Db5#**
17: **Da6#**
18: **Sf7+** og Sxd8 i neste trekk (gaffel, dobbeltangrep)
19: **1. Th8+!** Kxh8 2. Sf7+ og Sxd8 i neste trekk (magnetoffer fulgt av gaffel, dobbeltangrep)
20: Th8+ og Txb8 i neste trekk (temaet heter spidder)
21: **1. Te8+!** Dxe8 2. Sf6+ Kf7 (eller Kf8) 3. Sxe8 Kxe8, og hvit bør klare å vinne med to bønder i overvekt. Magnetoffer på e8 og gaffel på f6.
22: **1. Td8+** Kh7 2. Th8#. Matten kan utsette ett trekk med 1... Lc8.
23: **1. Td5!** vinner en av offiserene. Dobbeltangrep. Derimot klarer svart seg noenlunde etter 1. Td8+ Lf8 eller 1... Kh7.
24: **1. Sg5!** fulgt av Dh7# i neste trekk.
25: **1. Txb7+** Ke8 2. Da8# eller 1... Te7 2. Dxe7#
26: **1. Dh6!** med matt på g7 eller h8. Svart kan ikke flytte f-bonden, for den er bundet av løperen på c4. Svart kan bare utsette matten i ett trekk med 1... e5 2. Lxe5.
27: **1. Txx7+!** Kxh7 2. Dh6#
28: **1. Lg6+** fulgt av 2. Tb8+ og matt i neste trekk.

29: **Dg4+** fulgt av Dxc8
30: **Ld5+** vinner dronningen. Dobbeltangrep.
31: **1. Ta8+** Kh7 2. Dh8# eller Th8#. Svart kunne bare forsinket matten to trekk ved å sette mellom dronning og tårn på åttenderaden.
32: **1. Ta7!** truer avgjørende Dg7#. Sjuenderaden! Svart kan sjakke på førsteraden og sette mellom på sjuenderaden, men det blir bare en liten forsinkelse av matten. Svart kan også spille 1... Kf8, og da følger direkte 2. Dh8#.
33: **1. Dd4!** truer Dg7#. Svart kan hindre dette med 1... Df8, men da tar hvit springeren med 2. Dxb6. Dobbeltangrep.
34: **1. Dd7!** dobler på sjuenderaden med den avgjørende trusselen Dh7#.
35: **1. Dc2!** truer både Dxh7# og Dxa2. Dobbeltangrep. Svart dekker seg mot matten med 1... Dg8, men mister løperen.
36: **1. De5+** og i neste trekk 2. Dxb8. Dobbeltangrep.
37: **1. De4** truer både Dh7# og Dxa8. Vinner tårnet med et dobbeltangrep.
38: **1. De4** truer både Dh7# og Dxa4. Vinner springeren med et dobbeltangrep.
39: **1. Dh5** truer avgjørende Dxh7#.
40: **1. Kc5!** vinner på grunn av opposisjon. Hvis svart svarer 1... Kd7, spiller hvit 2. Kb6 Kc8 3. Kc6! Kd8 4. Kb7!, og c-bonden marsjerer inn. Hvis svart svarer 1... Kb7, spiller hvit tilsvarende 2. Kd6 osv. Kapittel 6 i Sjakkskolen 2 og kapittel 15 i Lær sjakk.
41: Bare **1. Kg1!** redder remisen. For eksempel 1... Kh3 2. Kh1 med opposisjon. Etter 2... g2+ 3. Kg1 Kg3 er det patt. Samme kapittel i lærebøkene.
42: **1. Kf2!** holder remis. Etter 1... Kh1 2. Kf1! velger svart mellom 2... h2 3. Kf2 patt eller 2... Kh2 3. Kf2 og eventuelt trekkjentagelse. Kapittel 7 i Sjakkskolen 2.
43: Etter **1. Kf3!** Kh2 2. Kf2 er den svarte bonden under kontroll, mens den hvite er klar for å marsjere fram til forvandling. Derimot hadde hvit tapt med 1. a5? etter 1... Kg3! 2. a6 h3 3. a7 h2

4. a8D h1D+! og vinner hvits dronning.
44: Bare **1. a5!** vinner. Bonden forvandles på a8 med sjakk. Eller svarts konge kan innhente den med 1... Kd5 2. a6 Kc6 3. a7 Kb7 4. a8D+ Kxa8, men etter 5. h5 rekker denne bonden inn først, også med sjakk hvis svart prøver å gå med en av bøndene sine. Deretter vinner den nye dronningen de to svarte bøndene. Prøv!
45: **1. c5!** er gjennombruddstrekket. Etter 1... bxc5 2. a5 rekker hvit å få dronning.
46: Her er gjennombruddstrekket **1. a6!**, og så følger 1... bxa6 2. c6 med snart ny dronning.
47: Bare **1. Kc6!** spiser bøndene på dronningfløyen og vinner. Etter 1. a5 eller 1. b5 blir hvits konge stanset med 1... Kd7! og remis.
48: **1. Dd8+!** Kxd8 er patt og remis.
49: **1. Te8+** Txe8 2. Dxe8+ Kg7 3. De7+ med evig sjakk og remis.
50: **1. Tc2!** Dxc2 er patt og remis. Svart forsøker heller 1... Dc7, men da redder hvit remis med 2. Kb1 eller Kb2, for eksempel 2... g5 3. Txc7+ Kxc7 4. Kc2, og hvit rekker å stoppe bonden.
51: **1. Tf3+!** Kxf3 er patt og remis. Det blir remis også hvit svart svarer 1... Kg4 2. Txx3 Kxx3, etter 3. Kf2 Kg4 4. Ke3 Kf5 5. Kd4 Ke6 6. Ke4 Kd6 7. Kd4 med opposisjon og remis.
52: **1. Tc8+!** vinner. Svart kan ikke svare 1... Txc8 2. Dxc8+ med matt i neste trekk og må i stedet straks svare 1... De8 som taper klart etter 2. Txe8+ Txe8 3. Dxd5.
53: **1. Dxc8+!** Lxc8 2. Txc8+, og svart kan sette mellom to offiserer før det er endelig matt.
54: **1. Dxf7+!** Txf7 2. Tc8+ blir matt. Derimot lurer hvit seg selv med det «smarte» 1. Tc8 som truer matt med både 2. Txf8+ og 2. Dxf7+. Men svart forsvare seg trygt med 1... Db7, og får faktisk et vinnende overtak med det smartere mottrekket 1... Dxf1+ 2. Dxf1 Txc8. Svart kan luften med h6, og deretter sette tårnene i effektivt samarbeid. Prøv!
55: **1. Lb4!** er sperretrekket som gjør at hvits b-bonde kommer i mål.

56: **1. Td8+!** fulgt av f8D+ vinner raskt.
57: **1. Lg7+!** fulgt av 2. f8D+.
58: **1. f8S+!** vinner dronningen og partiet. Derimot gir 1. f8D? bare remis etter 1... Ta2+, og hvit må sette en dronning mellom på f2 for ikke å bli matt.
59: Hvit sjakker med springerne på d7 og g6. Raskest vinner **1. Sd7+!** Dxd7 2. Sg6+ Kg7 3. f8D+ osv.
60: **1. Dg4+!** vinner springeren på f5, eller tårnet på c8, hvit svart redder springeren med 1... Sg7. Dobbeltangrep.
61: **1. Dd8+!** vinner tårnet på a5. På 1. Dg4+? redder svart alt med 1... Sg7.
62: **Lxh6#.** Et effektivt mattbilde med de to løperne.
63: **1. Dxxh6+!** Txxh6 2. Lxxh6#.
64: **Dc8+** og i neste trekk enten Dxa6 eller kanskje sikrest Td7 som vinner dronning mot tårn.
65: **Td8#.** Binding.
66: **Da8+** og i neste trekk Dxc6.
67: **La3!** vinner dronningen. Ny binding.
68: **1. Lc3!** setter opp en avgjørende binding. Svart kan dekke springeren bare med 1... Kf6, men etter 2. Sd3! faller den.
69: **1. Txf8+!** Kxf8 2. Lc5+ og 3. Lxb4.
70: **1. Ta8!** setter opp en avgjørende binding. Svart kan ikke forsvare seg mot Lc5 og erobring av løperen på f8.
71: **1. Se5!** avleder springeren på d7 som forsvare svart mot Txf8#. Svart kan unngå matt ved å flytte fram f-, g- eller h-bonden, men etter 2. Sxd7 faller uansett også løperen på f8.
72: **1. Lh7+!** avleder kongen fra forsvaret av tårnet på f8, og vinner en kvalitet.
73: **1. Txf8+!** Txf8 2. Dh7#. Hvit fjerner svarts forsvare av h7.
74: **1. Lf8+!** er en spidder som vinner tårnet på b4.
75: **1. Lf8+!** er igjen en spidder. Svart kan og må slå løperen med 1... Kxf8, men så vinner hvit med gaffelen 2. Se6+.
76: **1. Lc2+ Ld3 2. Lxd3#**
77: **1. Dh6#**
78: **1. Dg6#**, da f7-bonden er bundet.

79: **1. Dc8+!** fulgt av Dxc5. Tårnet var bundet.
80: **1. Th1** truer avgjørende Dxxh7#
81: **1. Txxh7+!** Kxxh7 2. Dh1+ Kg7 3. Dh6#
82: **1. Dxxh7+!** Kxxh7 2. Th3+ Dh4 3. Txxh4#
83: **1. Tc8!** truer avgjørende 2. Dg7#, som også skjer etter 1... Txc8.
84: **1. Txb7!** er hvits eneste gode forsvar mot at svart truet matt på både g2 og h1.
85: **1. Sg5+** forsvare seg med gode renter mot svarts trusler. Derimot snur 1. Le4? Dc3! spillet til svarts fordel.
86: **1. Kf1!** redder seg vellykket unna, da hvits dronning forsvare tårnet på a1.
87: **1. Sd5** er et enkelt og godt forsvarstrekk.
88: **1. Sf6+** vinner et tårn og partiet. Derimot redder svart seg etter 1. Sc3 når det ene tårnet dekker det andre.
89: **1. Sc3!** vinner et helt tårn og partiet.
90: **1. Sd6+** vinner dronningen og partiet.
91: **1. Da8+!** Kxa8 2. Sxc7+ fulgt av Sxb5 vinner et helt tårn og partiet.
92: **1. Kc6!** redder bonden og truer avgjørende Lg4+ fulgt av c8D+ med matt i få trekk.
93: **1. c7+!** Lxc7 2. La7#
94: **1. Tf2+!** Kxf2 og patt.
95: **1. Dh8#.** En smart binding av løperen på g7.
96: **1. Lxc3!** Lxc3 2. Kf2 (eller Kf1) holder remis mot løper og feil randbonde, når kongen rekker inn i hjørnet. Kapittel 4 i Sjakkskolen 3 og kapittel 23 i Lær sjakk.
97: **1. Th7+ Kg4 2. Txxh3! Kxxh3 3. Kd3** fulgt av Kxc3, og hvit klarer remis mot bare to springere. Hvit måtte ofre tårnet på h-bonden som ellers ville nå forvandling, for eksempel 2. Kd3? Sh4! som skjermer bonden.
98: **1. Lb4+** Dxb4 er igjen patt!
99: **1. De3+!!** blir patt. Ikke for eksempel 1. Df2? Dd1+! 2. Dg1 Dd5+! og matt i neste trekk.
100: **1. Tf8!** Txa7 (ellers ny dronning) 2. Txf7+ fulgt av Txa7. En spidder.
101: **1. Tg8!!** er den smarte løsningen som truer a8D. Etter 1...

Txa7 følger 2. Tg7+ og vinner tårnet. Derimot ville hvit snarere tape mot svarts sterke sentrumsbønder etter 1. Tg7+?
102: **1. Kc3!** rekker å stanse svarts a-bonde, og redder dermed remis.
103: **1. Txxh6+!** Kxxh6 2. Dh8+ Kg5 3. Dh4#. Svart truet ellers matt med både Dg2# og Dd1#.
104: **1. Sg6+!** hxg6 2. Th1+ og matt i neste trekk. Linjeåpning.
105: **1. Sg6+!** hxg6 2. hxg6+ og matt i neste trekk. Ny linjeåpning.
106: **1. Dxxh7+!** Kxxh7 2. Th3+ og matt i neste. Også linjeåpning.
107: **1. Dh7+!!** Kxxh7 2. Txxg7+ Kh8 3. Th7+ Kg8 4. Tag7#. Mattbatteri på sjuenderaden som i kapittel 8 i Sjakkskolen 3 og kapittel 21 i Lær sjakk.
108: **1. Te1!!** vinner ved hjelp av en kryssbinding. Etter 1... Dxa3 er 2. Te8#. Det litt smarte 1... Td1 redder heller ikke situasjonen, for hvit svarer 2. Dxe7+ Kg8 3. De8#.
109: **1. Sc8!!** er supertrekket, for 1... Dxb4 besvares med 2. Td8# og 1... Lxd1 med 2. Dxe7+ og De8#. Hvit truet også med 2. Td8#. 1. Sf5!? kan se like flott ut, men da redder svart seg faktisk med 1... Sc6 som også truer hvits dronning. Og så er det ikke lenger tårnmatt på d8 som svart forsvare seg mot med tårnet på a8.
110: **1. Sd5!!** er et nytt supertrekk som holder til å vinne. Etter både 1... exd5 2. Txe7!, og 1... Txd7 2. Sxe7+ vinner hvit dronning mot tårn og løper og vinner etter hvert for hvit ved brukbart spill. Prøv det gjerne. Enda dårligere går det for svart etter 1... Dxd7? 2. Sxf6+ og 3. Sxd7 som ender med en dronning mot tårn.
111: **1. Lf6+!!** Lxf6 2. Le4! og svart kan ikke redde seg mot 3. Dxxh7#. Derimot hadde svart reddet seg fint etter 1. Le4? f5! 2. Lxf5 Txf5!. 1 Lf6+ var et blokadetrekk, så svarts f-bonde ikke fikk rørt seg. Hvis svart besvarer 1. Lf6+ med 1... Kg8, skjer 2. Dg5#.